

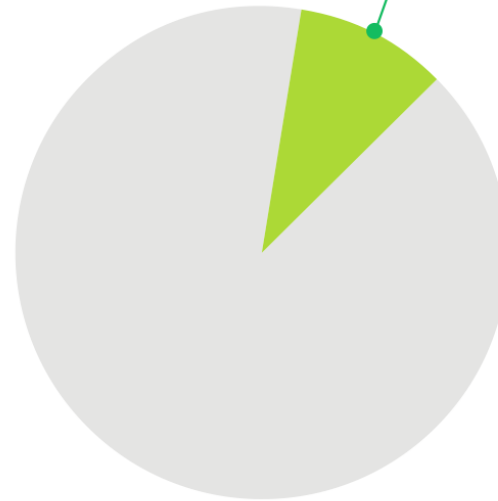
FAIR TRADE NA VLASTNÍ OČI

STANISLAV KOMÍNEK
FAIRTRADE ČS

Dospělí nedostávají za svou práci dostatečně zapláceno

Coffee smallholders receive **7-10%** of the retail price of coffee in supermarkets.

U banánů dostávají pěstitelé 5-10 procent, u čaje maximálně 3 procenta, u cukru do 14 a u kakaa 4-6 procent z finálního produktu.

Kávu pěstuje 25 miliónů lidí, 80 % z nich jsou drobní pěstitelé.

"Bydlím ve vesnici poblíž, v Lomaz. Mám 2 hektary půdy. Je to hodně práce. Nejprve se plantáž připravuje, poté hnojí, potom se prosekává mačetou, další hnojení a další prosekávání."

Ursulo Gano Lopez, fairtradové družstvo Tajumuco

Pro pěstitele je prodej jejich kávy jediným zdrojem příjmu

“Od kojotů dostanete polovinu ceny. Takhle oni pracují.”

Francisco Roblero Galvez, ISMAM

Výkupci jsou součástí řetězce

"Kojoti jsou stále součástí dodavatelského řetězce chiapaské kávy. Zneužívají situace pěstitelů a za kávu jim dávají velmi nízké ceny."
Eimar Velazquez Mazariegos, ISMAM

Zapojení družstva do fair trade

Zapojení družstva do systému fair trade přináší zásadní změnu: dostatečné výkupní ceny, odborná školení a podpora sociálních programů pro rozvoj komunity.

Fair trade je obchod

Základní principy fair trade:

- spravedlivá výkupní cena,
- dlouhodobé obchodní vztahy,
- dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO),
- zákaz nucené a dětské práce,
- dlouhodobě udržitelný rozvoj místních komunit,
- kontrolované využívání pesticidů a zemědělské chemie,
- šetrnější přístup k využívání přírodních zdrojů.

Dva systémy fair trade

World Fair Trade Organization

www.wfto.com

1989

členský systém

10 základních principů

Fairtrade International

www.fairtrade.net

1997

certifikační systém

standardy obecné a produktové

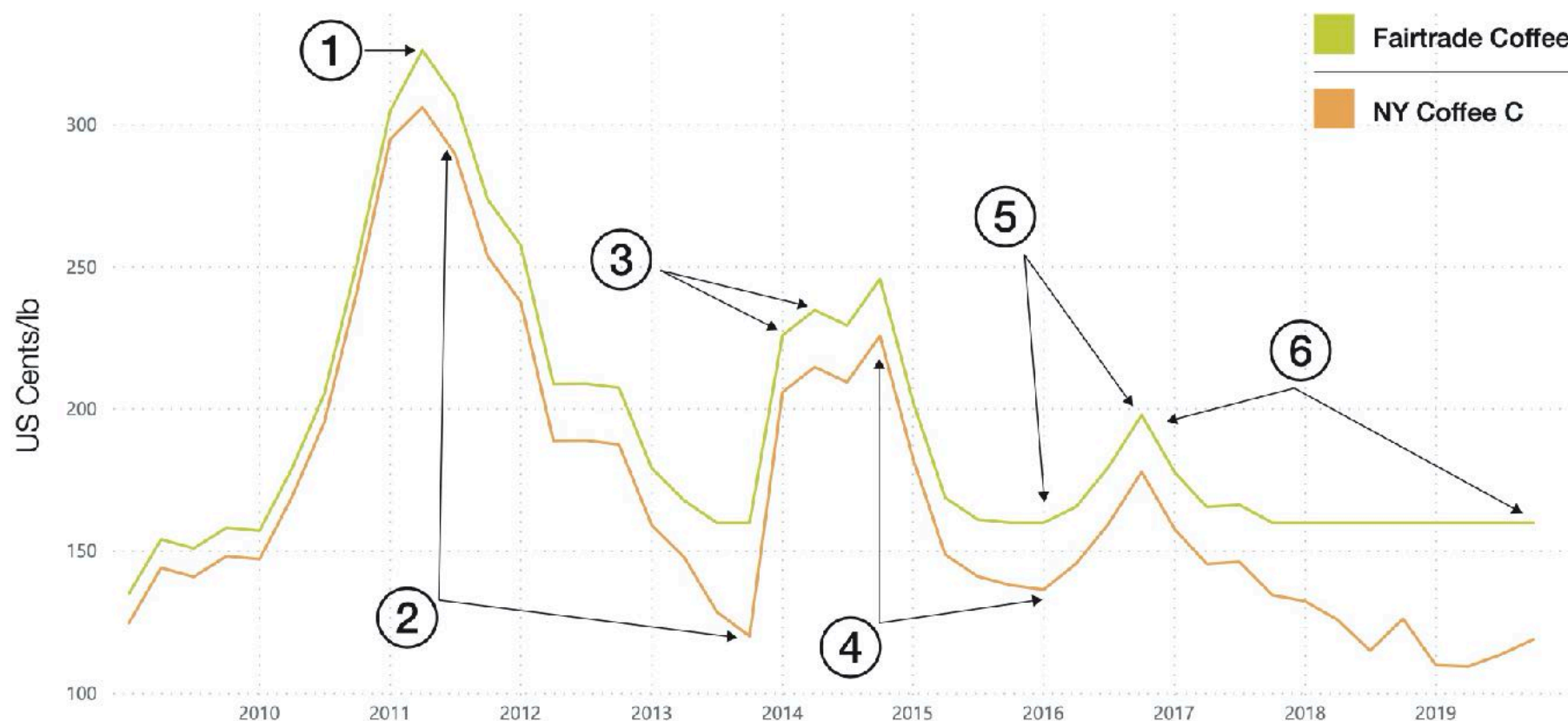

Minimální výkupní cena

Fairtrade International stanovuje pro jednotlivé komodity a oblasti. Chrání pěstitele, aby nemuseli třeba svou kávu prodávat pod cenou, která už nekryje jejich náklady na produkci a důstojný život.

KÁVA ARABICA: POROVNÁNÍ CENY FAIRTRADE A NA NEWYORSKÉ BURZE

- ① KVĚTEN 2011: 34leté maximum kvůli pochybnostem o dodávkách Brazílie a Kolumbie, agresivní aktivita spekulantů na burze.
- ② KVĚTEN 2011 - PROSINEC 2013: propad ceny o 65 procent kvůli evropské krizi a převyšující nabídce kávy.
- ③ LEDEN 2014 - KVĚTEN 2014: sucho v brazilském státě Minas Gerais.

- ④ ŘÍJEN 2014 - ÚNOR 2016: propad cen o 48 procent kvůli výraznému přebytku kávy.
- ⑤ ÚNOR 2016 - LISTOPAD 2016: posilující měny v pěstitelských zemích, sucho v Brazílii a Vietnamu
- ⑥ 2017 - 2019: přebytek kávy a agresivní aktivita spekulantů na burze.

Fairtradový příplatek

Vyplácí se družstvu nad rámec výkupní ceny.

Má samosprávný a demokratický rozměr.

Z 90 % investován členy družstev do podpory produkce a posílení družstev.

€86 **MILLION**
ESTIMATED
FAIRTRADE
PREMIUM PAID
IN 2013

Sociální příplatek v Naranjillu

Kakao: $5\,000 \text{ tun} \times 1000 \times 0,2 = 1\,000\,000 \text{ USD}$

Káva: $1\,200 \text{ tun} \times 1000 \times 0,2 / 0,454 = 528\,000 \text{ USD}$

Družstvo Naranjillo v Peru:

- investice do zpracovatelny
- 1665 aktovek pro děti členů
- vzdělávací kurzy
- finanční bonus 0,61 sol/kg
- hrazení 30 % lékařské péče
- financování služeb doktora
- důchod 1000 sol

32 000 000 Kč

Tajumuco: školní aktovky

“Ze sociálního příplatku jsme nakoupili aktovky pro děti členů družstva. Je tu asi 400 členů, každý má 3-4 děti a každé z nich má nyní školní aktovku.”

Jesus Gonzales Gaspar

Investice do škol - zábradlí

“Jsem zdejší učitelka. Družstvo nám pomohlo zrekonstruovat školu, dříve tu bylo velké nebezpečí pro děti, ale dnes je to bezpečné. Vybudovali jsme také místo, kde si děti mohou hrát.”

Celia Dalila Morales, učitelka ze školy v La Democracia

Podpora vzdělávání

“Jsem ve čtvrtém ročníku na střední škole. Až dokončím toto studium, chtěla bych jít studovat dál, třeba vysokou školu průmyslovou.”
Yumbely Chasquero Olana

Zdravotní programy

Družstvo Huatusco: vakcíny, preventivní prohlídky (1200 na rakovinu děložního čípku), vyškolené ženy, podporují celou komunitu:

“Ano, poslali mě na ultrazvuk, stejně jako všechny ostatní ženy z okolí, a během něj mi našli rakovinu. A vzali mě do Jalapy, kde mě pak operovali.”

Nicolasa Carillo Ameca z vesnice Carizal

Demokratické řízení družstva

Ředitel družstva Huatusco: Angelino Espinoza Mata

“Být předsedou neznamená sedět na židli a poručet, rozkazovat, co bych já chtěl, aby ostatní dělali. Ale znamená to hledat, co by družstvu prospělo sdílet radosti i strasti, ale taky nebát se změny, naslouchat ostatním kolegům.”

Péče o životní prostředí

"Tohle jsou banánovníky, trháme si banány na jídlo. Máme tu víc stromů kvůli lepšímu růstu rostlin, a aby se tu zadržovalo více vody."

Felipe Hernandez Gonzales z vesnice Carizal z družstva Huatusco

Les jsou plíce světa

“Fair trade má spoustu výhod: naučili jsme se pěstovat kvalitní kávu, máme jistý trh, máme peníze navíc, abychom mohli zlepšovat kvalitu kávy, využíváme sociální příplatek. Také se učíme chránit životní prostředí.”

Marcos Leonel Viatoro Martinez, družstvo Nuestro Futuro